

Schuldeisers klant benadeeld met verrekeningsconstructie

Een accountant-administratieconsulent heeft nog geld te goed van zijn insolvable klant en zet een sale-and-lease-back-constructie op. Dat is niet integer.

Accountantskamer

Zaaknummers:	20/1563 Wtra AK	
Datum uitspraak:	30 april 2021	→
Oordeel:	gegrond	
Maatregel:	tijdelijke doorhaling voor drie maanden	
Status:	nog niet definitief	
Vindplaats:	ECLI:NL:TACAKN:2021:29	

Lex van Almelo

Belangrijkste feiten

Een accountant-administratieconsulent is oprichter en mede-dga van een accountantskantoor en doet al jarenlang werkzaamheden voor een ondernemer en zijn bedrijf Iceberg. Stichting Impact in Dronten houdt zich bezig met sociale werkvoorziening en heeft sinds 1 april 2012 personeel gedetacheerd bij het bedrijf van de klant. De stichting verhuurt ook een deel van een productiehuis aan Iceberg.*

De onderneming betaalt de facturen van de stichting niet en de rechtbank veroordeelt Iceberg in oktober 2018 om Impact 96.158,33 euro te betalen. De bv, waarin de onderneming wordt gevoerd, is twee maanden vóór die uitspraak ontbonden en biedt geen verhaal meer voor schuldeisers. De bedrijfsactiviteiten worden voortgezet door de levenspartner van de dga.

De stichting begint vervolgens een procedure tegen onder andere de dga, diens levenspartner en de betrokken bv's. In die procedure wordt duidelijk dat de accountant vanwege de onbetaalde facturen van het kantoor een sale-and-lease-backovereenkomst heeft gesloten. Daarbij is de volledige inventaris van Iceberg verkocht en het grootste deel van de koopsom ad 26.750 euro in mindering gebracht op de schuld aan het accountantskantoor. De onderneming betaalt twaalf maandelijks leasetermijnen van 2200 euro en een slottermijn van 350 euro.

Tegenover de rechtbank legt de accountant uit hoe Iceberg de betalingsachterstand bij zijn kantoor inliep met de sale-and-lease-back-constructie en dat de betalingsachterstand daarna helaas weer opliep. Omdat de klant te weinig geld had, heeft het accountantskantoor geen volledige jaarrekeningen meer opgesteld, maar alleen balansposities en verkorte jaarrekeningen. Bij de liquidatie van Iceberg bedroeg de vordering van het accountantskantoor op het bedrijf 15.780,17 euro en buiten de Stichting Impact waren er nog meer schuldeisers die iets te vorderen hadden.

In de civiele procedure tussen Impact en de ondernemer zegt de Rechtbank Gelderland in [haar vonnis](#) onder meer dat:

- de inventaris begin november 2017 is verkocht om de betalingsachterstand bij het accountantskantoor te voldoen;
- de betalingsachterstand op het moment van de constructie 26.228 euro bedroeg;
- de boekwaarde van de inventaris volgens de accountant eind 2017 ongeveer 15 mille zou zijn;
- een bewijsstuk van het "sales-deel" ontbreekt, zodat niet bekend is voor welk bedrag de inventaris te gelde is gemaakt;
- uit een bankafschrift blijkt dat op 17 juli 2018 de leasesom van 2200 euro is overgemaakt aan Dromen Durven Doen, een vennootschap die is gevestigd op het adres van de accountant;
- niet is na te gaan hoe de verkoop(opbrengst) in de jaarrekening is verantwoord, omdat de jaarrekening van 2017 ontbreekt;
- de dga en zijn levenspartner ondanks vragen van de rechter niets hebben gezegd over de verkoopopbrengst;
- de accountant en zijn accountantskantoor zich selectief hebben laten betalen, terwijl hij wist dat de

stichting een grote vordering had op Iceberg;

- ook Iceberg wist dat door het verkopen van de inventaris een vermogensbestanddeel aan de vennootschap werd onttrokken, waarop de stichting zich niet meer zou kunnen verhalen;
- de stichting de constructie daarom op grond van artikel 3:45 lid 2 BW kan laten vernietigen, zodat de waarde van de inventaris als bate wordt beschouwd;
- de gestelde boekwaarde van 15.000 euro niet blijkt uit de jaarrekening 2017;
- de rechtbank daarom de boekwaarde van 2016 (26.575 euro) zal aanhouden;
- deze waarde ook dicht in de buurt komt van de betalingsachterstand die via de sale-and-lease-back-constructie is voldaan (26.228 euro).

De stichting dient een klacht tegen de accountant in bij de Accountantskamer.

Klacht

De accountant heeft:

- a. zichzelf ten opzichte van andere schuldeisers in een bevoorrechte positie gebracht;
- b. zich ongepast en onwaardig opgesteld door de stichting te verzoeken de schuld weg te strepen, omdat het slechts om gemeenschapsgeld ging;
- c. met een paulianeuze constructie zijn positie als accountant misbruikt ten voordele van zichzelf.

Oordeel

De klachtonderdelen a en c zijn gegrond, klachtonderdeel b is ongegrond.

Ad a en c Zelfbeoordeling

De accountant heeft niet bestreden dat hij de betalingsachterstand euro van Iceberg bij het accountantskantoor ad 26.228 euro heeft teruggebracht door de openstaande facturen van het kantoor te verrekenen met de koopprijs van de inventaris van Iceberg, die hij op 6 november 2017 heeft gekocht. Het is op zichzelf toelaatbaar dat een accountant uit zakelijke motieven de beschikbare juridische middelen gebruikt om te verzekeren dat een klant van het kantoor de rekeningen betaalt. Daarbij moet de accountant er echter wel op toezien dat de beroepsnormen worden gerespecteerd.

Door de sale-and-lease-back-constructie is een vermogensbestanddeel aan de vennootschap onttrokken waarop andere schuldeisers van Iceberg zich niet meer konden verhalen. De accountant wist dat er meer schuldeisers waren, omdat hij inzicht had in de financiële situatie van de bv.

De accountant heeft op de zitting bij de Accountantskamer gezegd dat:

- de huurschuld van Iceberg aan Impact in 2015/2016 fors was opgelopen;
- Iceberg regelmatig onvoldoende liquiditeiten had om belasting te betalen;
- betalingsonmacht werd gemeld;
- Iceberg in 2015/2016 verlies maakte, omdat Impact afspraken niet nakwam.

De Rechtbank Gelderland zegt onder punt 2.13 in het hierboven aangehaalde vonnis dat de accountant zich selectief heeft laten betalen, waardoor de stichting een beroep op vernietiging van de sale-and-lease-back-overeenkomst kon doen. Daardoor is voldoende aannemelijk dat de accountant bij het aangaan van de constructie wist dat er een aanzienlijke kans was dat Iceberg niet meer al haar schuldeisers kon betalen en hij ten opzichte van overige schuldeisers een bevoorrechte positie zou innemen. Onder die omstandigheden had hij deze verrekeningsconstructie niet mogen aangaan. Door dit toch te doen heeft hij misbruik gemaakt van zijn positie als accountant en gehandeld in strijd met het fundamentele beginsel van integriteit.

Ad b Overheidsgeld wegstrepen

De stichting en de accountant spreken elkaar tegen, terwijl de stichting geen stukken heeft om haar standpunt te onderbouwen. De stichting heeft het verwijt daarom niet aannemelijk gemaakt.

Maatregel

Tijdelijke doorhaling van drie maanden. De accountant heeft het fundamentele beginsel van integriteit geschonden door zonder enige plichtsbetrachting, zonder enig plichtsbesef en puur uit eigenbelang een constructie op te zetten om zijn facturen betaald te krijgen, terwijl er aanwijzingen waren dat andere schuldeisers daardoor zouden worden

benadeeld.

Annotatie Lex van Almelo

Een accountant heeft ruim 26 mille tegoed van een klant, die in geldnood zit en meer schulden heeft. Onder meer bij een stichting waar de klant werkruimte huurt en personeel inhuurt. De accountant weet dat er nog meer schuldeisers zijn en hoeveel de stichting te goed heeft van de klant. Voordat het te laat is, koopt hij de inventaris voor ruim 26 mille en laat zijn klant de inventaris leasen tegen een bedrag waardoor deze de schuld aflost.

De Accountantskamer vindt deze constructie niet integer, omdat de accountant zijn positie gebruikt om zichzelf te bevoordelen ten koste van andere schuldeisers.

In de opsomming van de vaststaande feiten wijst de Accountantskamer “ambtshalve” op twee eerdere tuchtrechtspraken, waaronder [deze uitspraak](#). Het gaat in die zaak om drieste incassomaatregelen, maar het lijkt daarbij niet te gaan om dezelfde accountant. Daardoor blijft onduidelijk of het om tuchtrechtelijke antecedenten gaat die een rol hebben gespeeld bij de pittige maatregel.

**) De namen komen uit het vonnis van de rechtbank.*

Deel dit artikel

f **in**